

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Uitsl. voor verslagen en abonn. Dovenetelweg 57a 's-Gravenhage Tel. 68.45.41.
Secretariaat Graf Willelm de Rijkelaan 15 Leidschendam Tel. 070 - 275154

nadruk verboden

10 juni 1976

x in de kantlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord

Goeden avond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar. Houdt hiermede rekening. Ons onderwerp voor heden dient van meer geestelijke aard zijn. Ik koos als uitgangspunt en titel voor:

G O D

Een heel gewoon onderwerp dus. Nu zie ik opeens velen wat vreemd opkijken, of zij willen zeggen: Is God dan gewoon? Ik meen, dat dit wel het geval is: Wanneer God ongewoon zou zijn, zou het buitengewoon zijn, dat u toch bestaat. Maar ik kan toch Uw reactie wel begrijpen:

De mensen zijn nu al eeuwen lang druk bezig elkaar te vertellen, wat zij denken over God. Voor degenen, die zich daarmee bezig houden, is er wel één groot geluk: God heeft nog nooit openlijk gezegd, wat Hij dan wel van die mensen denkt.

Mogelijk schijnt het u toe, dat ik mij in de rij van dit soort mensen wil voegen. Maar daar het onderwerp nu eenmaal van geestelijke aard dient te zijn, wil ik u niet beleren, geen geloof of zekerheid verkondigen, maar eenvoudig mijn eigen mening geven omtrent iets, wat de basis uitmaakt van alle menselijke religie.

God is volgens mij b.v. iemand, waarbij je meer inspraak hebt dan de meesten schijnen te durven denken. Want de meeste mensen menen, dat je God alleen bereikt middels voorspraak. Het schijnt een onderlinge afspraak te zijn om aan te nemen, dat je alleen door voorspraak enige inspraak kunt verkrijgen. Maar wanneer je gewoon contact durft op te nemen met het hoogste, dat je kent, heb je contact met een God, die reageert. Dan heb je zelfs in het verloop van je eigen leven enige inspraak zonder meer.

Ik kan uit ervaring spreken. Ik heb uiteindelijk al enkele levens achter de rug en ben o.m. geestelijke geweest. Ik weet

dus heel goed, hoe je het volk op een vrome wijze moet vernachelen. Ook ben ik een leven lang herbergier geweest, dus weet ik, hoe mensen reageren, wanneer de wijn de kan uit is. Een vreemd iets, want in de kan ziet wijn er zo vertrouwenwekkend en solide uit, vooral wanneer je een goede kwaliteit schenkt. Maar als je ziet, wat er uit de mensen komt, zodra zij genoeg daarvan hebben gedronken, schrik je.

In mijn tot nu toe laatste bestaan als mens heb ik in de kleinhandel gezeten, zoals de meesten onder u mogelijk reeds weten en ook daar heb ik het een en ander meegemaakt. Ik durf van mijzelf te zeggen, dat ik dus wel enige ervaring heb, maar toch ook weer niets bijzonders ben.

Kort en goed: ik ben een gewone doorsnee entiteit, zoals ook in de meesten van u schuilgaat. Mogelijk zijn er een paar van u wat slechter en enkelen wat beter - wat overigens moeilijker is, dan u veronderstelt en inhoudt, dat je wel heel erg bewust je best moet doen. Maar voor mijn doel van heden beschouw ik mijzelf maar als de norm. Ik spreek vanuit mijzelf.

Ik spreek soms tot God en krijg dan ook antwoord. Wat een heel belangrijk punt is. Ik bid, echter niet in de geijkte termen en houd mij zelden aan de voor gebed bij u geldende normen.

Ik meen, dat dit niet nodig is. Bovendien kan ik mij voorstellen, dat zelfs een God op de duur kotsmisselijk moet worden, wanneer iedereen maar tot hem zit te roepen van Vader en Here, Here, terwijl zij niet durven zeggen, wat hen werkelijk op het hart ligt.

Ik zeg heus wel eens tot God: Oude, je hebt de zaken mooi geschapen, maar voor mij persoonlijk zou dit of dat toch ook wel nodig en welkom zijn.

Oneerbiedig? Waarom dan? God is de kracht, die ik adem, die ik leef, de kracht waaruit ik besta. God is de zin van de wereld en het licht, waarin ik vertoef. Moet ik die God of mijzelf dan op een afstand houden? Wanneer God tot de mens komt, is het dwaas, wanneer die mens dan nog niet bewust en vol vertrouwen volgens zijn eigen aard en gebruiken tot God durft gaan.

Toch kan ik mij best indenken, dat je op aarde soms denkt: Ik begin nu wel met een aanvaarden van God, maar waar voert dat heen? Want het is mooi met een dergelijke abstractie te beginnen, maar wat komt er uit voort?

Zoekende naar een antwoord ga ik uit van mijzelf en kan dan zeggen: Wanneer ik erken, waar ik faal, betekent dit niet, dat mijn falen door God ongedaan wordt gemaakt. Wel houdt het in, dat ik door de erkenning van de fouten, die ik maak, zelf verander.

Wanneer ik nu tot God spreek zonder te ontkennen, dat ik gefaald heb en aanvaardende, dat ik daardoor zal veranderen, zo zal ik in staat zijn door mijn contact met God deze verandering een kant uit te laten gaan, die voor mijzelf meer aanvaardbaar is.

Nogmaals, dit geldt voor mij in de praktijk. Waarom zou het dan voor u anders zijn? Maar mogelijk blijft dit voor u nog enige tijd meer theorie dan praktische mogelijkheid. Want je moet God allereerst kunnen aanvaarden, voor je met dit gevolg met die God kunt spreken.

Wat mij er toe brengt mij af te vragen: Wanneer ik in de een of andere wereld leef - onverschillig welke - hoe manifesteert God zich dan aan mij? Aan het antwoord daarop zou je iets kunnen hebben, maar het antwoord is en blijft zeer moeilijk en persoonlijk.

Voor mijn werk kom ik wel eens in lagere sferen, u weet wel: werelden, die zo iets schijnen te zijn als een mestvaalt in een pikdonkere nacht. Zelf ben ik in die wereld dan gemeenlijk een klein lichtje. Maar wanneer ik ook maar even aan God denk, lijkt het, of het licht rond mij opeens sterker wordt en het duister wordt teruggedrongen.

Wanneer ik voor een taak sta, die ik niet meen te kunnen volbrengen - en dat gebeurt mij heus nogal eens - vraag ik God mij de kracht te geven om het toch te klaren en voeg daaraan altijd weer toe: Wanneer U meent, dat ik het niet zal redden, stuur mij dan even een ander, die mij kan helpen het werk op te knappen.

In 9 van de 10 gevallen lukt het dan opeens: of ik blijk meer te kunnen doen dan ik dacht, danwel verschijnt er onverwacht iemand anders, die mij kan helpen. En het ene geval op de tien, dat ik geen reactie krijg, keer ik toch blijmoedig in mijn eigen wereld terug, ondanks mijn falen. Dit, ofschoon ik door mijn aard falen toch nooit zo erg prettig pleeg te vinden. Ook dit wijkt af van mijn normale reactie.

God is dus kennelijk voor mij een krachtbron, die ik in kan schakelen. Wat alweer erg interessant is, maar de vraag doet rijzen, hoe dit dan wel kan geschieden. Want het is wel erg leuk te horen, dat je vlak bij een voor jou bruikbare krachtcentrale hebt staan met voor jou praktische en grote mogelijkheden, maar de vraag boijft nog steeds, waar de schakelaars zitten. Zonder deze kennis kun je het rotting niet aanzetten, kun je de kracht niet gebruiken en staat het ding je alleen maar in de weg.

Kortom: zolang je niet weet, hoe te werken met de goddelijke kracht zit God je als mens of geest vaak meer in de weg, dan een hulp voor je te zijn. En vanuit je eigen standpunt mag dit toch heus wel meetellen dacht ik.

Maar het ligt aan jezelf, want de schakelaar waarmede je de kracht kunt inschakelen, ligt volgens mijn ervaren in je eigen bewustzijn. Hoe het bij een ieder ligt, weet ik natuurlijk niet; maar ook hier wil ik van mijzelf en mijn eigen ervaringen uitgaan. Wanneer ik denk aan God, vergeet ik even al het andere. Voor mij is God een woordje, dat alles uit mijn besef wist, zodat alleen mijn behoefte en God voor mij als besefte werkelijkheid overblijven.

Dan is mijn behoeven er opeens niet meer, omdat ook zonder mijn besef van alles, wat er gebeurt, in mij en door mij het een en ander verandert. Dat besef ik dan pas nadien.

Sommige mensen gebruiken mooie woorden om hun versie van dit je instellen weer te geven. Zo hoor je nogal eens zeggen, dat je je "open moet stellen". Maar mij klinkt die term wat te veel naar exhibitionisme. Volgens mij moet je het anders zeggen om duidelijk te zijn. Zeg maar: ik moet gewoonweg even mijzelf vergeten.

Volgens mij is dit iets anders dan openstaan en afwachten. Je vergeet even, wat jij in eigen ogen bent, of zou moeten

zijn. Je erkent alleen nog maar de behoefte, die je op het ogenblik drijft en de kracht, die rond je is. Voor mij is dit de schakelaar. Op het ogenblik, dat je niet meer zegt " ik", maar gewoon en zonder meer zowel behoeften als kracht erkent, is de nodige kracht er. Wat een persoonlijke, maar volgens mij daarom nog niet onaanrdige verklaring is van de wijze, waarop God tot een actieve factor in het bestaan kan worden.

Nu weet u wel, dat u van mij niet al te veel esoterie moet verwachten, want ik houd nu eenmaal niet van al dat gezemel. En volgens mij is esoterie in vele gevallen niets anders dan een reeks goede bedoelingen, die nooit waar worden, verpakt in fraaie woorden. Iets, waarvoor ik niet zoveel voel.

Voor mij is de kernwaarde van alle bestaan steeds een kwestie van praxis. Mogelijk ligt de nadruk daarop voor mij zo sterk, omdat ik vroeger een leven lang in goede woorden en bedoelingen gehandeld heb. Ik weet nog precies, hoe dat ging:

3 U hebt gezondigd, monsieur le comte. Dit kan God niet door de vingers zien, de duivel staat reeds achter U. Bekeer U, seigneur....

Dan kreeg je weer een paar livres, wat een zeer goede bijverdienste vormde in die dagen. En bovendien was het een eenvoudige en prettige methode om eigen levensomstandigheden wat te verbeteren. Je kon tegen iedereen wel zeggen: U hebt gezondigd, want dat klopte altijd, vooral wanneer je met de hogere stand te maken had. En in die dagen wisten die mensen dat zelf nog wel..... Juist.

Aan mooie woorden heb je echter niets. Mooie woorden hebben nog nooit een duivel weggejaagd. Mogelijk hebben die woorden van mij de mensen soms wat rust gegeven, het gevoel, dat zij weer voort konden, zonder grote schuldenlasten. Maar hun bewustzijn veranderde niet en de praktijk van hun leven evenmin. Het waren overigens wonderlijke heren. Ik heb er één gekend, die van de maagdeneilanden hoorde en voortaan alleen nog maar droomde, dat hij eens daarheen zou kunnen verhuizen. Waarschijnlijk omdat hij de voorraad thuis al geheel verbruikt had. Want zo leefden vele van die heren.

Voor mij was het in die dagen altijd weer een soort meespelen met anderen. Maar moet je dat nu werkelijk doen? Moet je werkelijk het spel in de wereld maar meespelen met wat mooie woorden hier en wat handigheidjes daar? Of moet je juist proberen door het spel heen steeds meer van de werkelijkheid te zien en op grond van de werkelijke feiten te reageren?

Nu zullen heel wat mensen een dergelijke raad en de gevolgen die die in hun eigen leven heeft, vervelend vinden. Maar toch lijkt mij in elk bestaande noodzaak aanwezig door de schijn en de uiterlijkheden heen te zien. En volgens mij betekent dit, dat je God nodig hebt. Want het is God of de kracht, die wij daarmee aanduiden, die je niet helpt het spel met de anderen te spelen, maar je steeds meer bewust doet zijn van de werkelijkheid en te reageren volgens die werkelijkheid. Wat voor mij een waarheid is, niet alleen als een koe, maar zelfs als een gehele veestapel.

Soms zoek ik mijn wereld of een andere wereld te ontleden. Ja, wie doet dan niet? Mensen en alle geesten, die in zich nog enige onvolledigheid bezitten, zijn kennelijk geneigd tot ontleden.

Wat hen soms tot een soort mentale geleedpotigen maakt, die verhalen spinnen en hopen zo een denkbeeld van de waarheid te verwerven.

Maar wie meer bewust probeert de werkelijkheid te overzien, zal ook proberen samenhangen te onderkennen. Soms zie je op uw wereld mensen lopen, die niet schijnen te weten, wat zij met hun leven aanmoeten. In vele gevallen verlangt die mens in feite van die wereld, dat deze hem zal aanvaarden, zoals hij zichzelf ziet. Voor zo iemand kun je als geest weinig of niets doen. Zouden overigens zijn wensen waar worden, dan is dit zowel voor hem als voor anderen alleen maar ellende.

Het is ook mogelijk, dat iemand zegt: ik zie het niet meer. Zo leven wil ik niet. Maar wat dan? Daar is hulp mogelijk. Ook al kun je die mensen gemeenlijk maar beter niet op God wijzen, want dan komen zij maar eens te meer in opstand. Maar je kunt zulke mensen wel vrede, stilte, kracht geven.

Dergelijke zaken ontvangen dit soort mensen en dergelijke hopelozen gemeenlijk wel. Zij ervaren het, maar weten niet, wat het is en zeggen mogelijk tot anderen: Ik heb opeens een heel goede trip gehad en ik weet niet waarvan. Ik had zelfs geen dealer gesproken.

Mensen, die de middelen, die dealers, te duur aan de man brengen, gebruiken, bezitten kennelijk nog niet genoeg beheersing en besef om innerlijk zonder schadelijke gevolgen een juiste trip te maken.

Het wonderlijke bij dit alles is het feit dat een dergelijke mens, die alles, ook God, afwees, na een dergelijk beleven van innerlijk licht, rust en vrede, veel eerder geneigd blijkt te zijn om ook meer openlijk het bestaan van God te aanvaarden en daarmee iets te doen.

Ik stel: in de praktijk van het leven is de bezinning, waarin je innerlijke rust en vrede vindt, soms reeds voldoende om een contact met het hogere mogelijk te maken met alle gevolgen en nieuwe mogelijkheden voor het ik die daaraan verbonden kunnen zijn.

Persoonlijk betreur ik, dat vele mensen, die dit nastreven, een zo eigenaardige terminologie menen te moeten gebruiken. In een bepaalde kring spreekt men b.v. steeds weer over de opperste bouwmeester. Een mooie term, maar wanneer ik zie, hoeveel rommel er tegenwoordig overal gebouwd wordt, heb ik toch wel enige bedenkingen. Ik weet wel, dat zij de schepper bedoelen. Hij, die de tempel der waarheid optrekt, maar toch lijkt mij de term niet gelukkig in deze dagen.

Vergeef mij, wanneer ik in dit verband gebruik maak van de maçonnieke vrijheid om te zeggen, wat ik denk: ik ben bang, dat men met voorbijzien van al het andere alleen aan eigen grootheid gaat denken. Wie ziet, wat er tegenwoordig aan banken, centraalstations en viaducten wordt opgetrokken, moet toch wel beseffen, dat de bouwers kiezen voor een uiterlijk bewijs van hun eigen belangrijkheid en grootheid. Een soort hitleriaans streven. Maar wat heeft dit voorbeeld van bouwlust gedaan: weinig goeds gebouwd en daarvoor bijna alles, wat waarde had, afgebroken....

Wij moeten m.i. niet proberen om goed te bouwen, maar om juist te bestaan en dat kan een leek uit die termen nooit opmaken.

Bouwen wil voor de meeste mensen zeggen: iets in de wereld zetten. Dat is niet nodig, want wanneer dit werkelijk moet gebeuren, doet God dit volgens mij wel. En voor de variatie behoeven wij ons ook niet in te spannen, want God houdt van de meest eigenaardige variaties, dat blijkt reeds uit het feit, dat wij leven en geleefd hebben in een bepaalde vorm op aarde in onze tijd. Waar of niet?

Laat de wereld maar aan God over. Wat wij nodig hebben, is een besef voor onze eigen juiste vorm. Wat ook al een maçonniek denkbeeld is. En wat is dan die juiste vorm?

De juiste vorm is volgens mij de juiste synthese tussen innerlijk licht en eigen beperktheid, waardoor je precies en bewust past in het plan van de goddelijke schepping.

Wat dit goddelijke plan is? Voor mij is God de tijdloze. U zegt gemeenlijk de eeuwige, maar dat betekent alleen maar een wezen, dat leeft in een tijd, die zonder beperkingen uitgerekt wordt. Ik meen, dat tijdloos is, omdat God geen tijd kent, die aan ruimte en materie gebonden is.

Als tijdloze heeft God het geheel van alle vormen en alle tijden, ook wat zij geweest zijn of nog worden zullen, tot één geheel gevormd. Wanneer wij die God aanvaarden en onze eigen schijnbare beperkingen doen versmelten met de goddelijke openbaringen in onszelf, dan zijn wij op het bereikte niveau van besef volledig geworden. Op dit niveau van bestaan, want ik meen, dat er voor ons vele niveaus van bestaan en beseffen zijn, mogelijk zelfs meer dan er trappen zijn in de Eiffeltoren.

Je bereikt op het niveau, waarop je nu bewust bent, de perfectie op het ogenblik, dat je volgens de normen van je bestaan en de waarheid, die daarin kenbaar wordt, in harmonie bent en je één weet met de goddelijke kracht, uitdrukking wordt van de goddelijke werkelijkheid. Komt een ik zover, dan zal er daarin een kracht kenbaar worden, waardoor alle andere niveaus van bestaan en leven opeens betreedbaar, kenbaar en voor het ik aanvaardbaar worden. Maar je moet eerst in het nu en de eigen wereld komen tot eenheid met God, tot aanvaarding en bewuste beleving, voor je iets van de verdere waarheid kunt erkennen en ondervinden.

Er zijn mensen, die dit niet geheel juist achten. Want, zo redeneren zij, het kan wel zijn, dat je juist je leven verwerpt, omdat je in enorme moeilijkheden zit en dan uittreedt en tijdelijke vrede vindt in een sfeer. Er is zeker in dergelijke gevallen sprake van een uitje, een poze om even op adem te kunnen komen, wanneer dit nodig is. Maar daarmee is zelfs die sfeer voor jou niet tot een wereld geworden, die je bewust en naar willekeur betreden kunt.

Wanneer je innerlijk rust vindt, behoren alle andere werelden echter bij je. Voor mij betekent God iets, dat, wanneer je het aanvaardt, al het andere vlakbij brengt.

Let wel, ik wil niet zeggen, dat er geen scheiding meer bestaat. Wanneer ik hierheen kom om met u te praten of iets te doen, waarvoor ik zelfs geen medium nodig heb, dan ben ik mij daarvan wel degelijk steeds bewust en weet ook, dat ik mij in uw wereld en de daarmee samenhangende krachten niet zo kan bewegen, als voor mij in mijn eigen wereld normaal is.

Aan de andere kant: uw wereld ligt maar een enkele stap van de mijne voor mijn besef en ook wanneer ik naar een andere

volgens u hogere wereld ga, geldt dit. Toch zal ik evenmin zonder beperking in een dergelijke wereld mij kunnen bewegen en blijven vertoeven als zonnebaders in Scheveningen de gehele dag in de stralende zon kunnen blijven zitten zonder als pijnlijke wezens met de kleur van een kreeft te moeten boeten voor het teveel genotene.

Maar ik kan naar believen even in die werelden treden, ik kan mij in het licht van die wereld koesteren. Zij omvat meer dan ik tot op heden leerde bevatten, maar zij is maar een enkele stap, een wil plus weinig inspanning, verwijderd van mijn normale bestaan.

Daarom is God voor mij ook niet een hoog wezen, dat afstanden scheidt, maar eerder een kracht, die de kosmos steeds kleiner voor mij maakt, al is het alleen maar door het feit, dat je al het andere steeds meer als een deel van eigen ik en mogelijkheden leert beseffen.

Tijdens mijn geestelijke loopbaan op aarde heb ik veel geschermd met "Gods openbaringen". Ik ben bang, dat ik daarmee toen een grote fout gemaakt heb. Er is een huis Gods, de kosmos, de totaliteit. Wat wij de openbaringen noemden, is geen feit, maar alleen maar een sleutel. Wij moeten eerst de deur en het slot vinden, dan nog de sleutel daarin juist inpassen en de zaak omdraaien, voor wij binnen kunnen in de grotere wereld, in het huis van God.

Goddelijke openbaring is volgens mij een aanwijzing, niets anders. En daarom geloof ik ook niet, dat God zich zo ontzettend druk zal maken over alles, wat er op de wereld gebeurt.

Er zijn natuurlijk mensen, die zich steeds weer voorstellen, dat God persoonlijk een engel zal zenden om van Agt te zegenen en vermanende engelen of zelfs duivels zal zenden naar allen, die voor de mogelijkheid tot abortus zijn. Het is voor mij begrijpelijk, dat die mensen het erg leuk zouden vinden, wanneer God duivels zou zenden om hun tegenstanders te kwellen. Wanneer je met eerlijke of oneerlijke middelen je zin toch niet door kunt zetten, krijg je op die wijze tenminste nog enige voldoening.

Maar wees even reëel en vraag u af, waarom God zich met dergelijke vormzaken bezig zou houden. Uiteindelijk is alle leven voor God alleen maar een permanent deel van zijn wezen. De mens kan het ware leven niet doden.

Het aardse bestaan, dat in de ogen van mensen zo belangrijk is, is voor God een enkel dun lijntje, getekend op het enorme doek van zijn schepping, minder dan een enkel haaltje met zijn penseel gezet. Wanneer het streekje er maar goed opstaat, zal God volgens mij er zich niets van aantrekken, dat één enkel haartje een wat afwijkend lijntje heeft getrokken.

Wij mogen ons natuurlijk druk maken over dergelijke dingen, die volgens ons mogelijk niet passen in de wil van God, of het juiste patroon van leven. Maar het is wel heel verwaand dan aan te nemen, dat de gehele Kosmos dergelijke menselijke opvattingen als wet zal huldigen.

Zoals volgens mij het de kosmos om het even is, of er nu een CDA komt of niet en geen mening heeft over de vraag, of je mogelijk toch beter CH kunt blijven of AR. Denken de mensen werkelijk, dat God nagaat, wie de politiek juiste keuze heeft gedaan? Trouwens, wanneer dit een rol spelen zou, zou God

alle mensen volgens mij wel af kunnen schrijven.

Of gelooft u soms, dat God bijhoudt, wie wel en niet ter kerke is gegaan? Dacht u werkelijk, dat God nagaat, of na deed gaan, wie wel en wie niet zachtjes gesnurkt heeft, toen dominee zo lang preekte?

Volgens mij houdt God zich niet met dergelijke zaken bezig, ook al zouden sommige mensen die bemoeizucht op hoge prijs stellen. God is in alle dingen, Hij weet alle dingen. Zeker. Maar die kleine afwijkingen, die vergissingen enz. zijn voor een tijdloze God zelfs noodzakelijk en onvermijdelijk. Zij behoren bij het gehele beeld dat Hij zich van zijn schepping maakt. In de eeuwigheid zelfs tellen dergelijke kleine zaken niet, eenvoudig, omdat zij van te gering belang zijn.

Dan moet de mens zich ook maar liever niet bezighouden met het opleggen en opdringen van de wil Gods aan anderen en doet hij er beter aan, te leven met een groeiend besef van God in zichzelf, zelf levende volgens de God die hij beseft. Dan zal hij voor en vanuit zich bewust en juist leven en handelen in overeenstemming met het gehele patroon van de schepping en zich daarmee bewust worden van zaken, die hij anders onbewust toch tot stand brengt, omdat zij onvermijdelijk zijn in het tijdloze geheel, waarvan hij een klein en onbelangrijk deel vormt.

Door je op God af te stemmen, wordt God voor jou tot een kracht, waardoor je binnen het geheel van het goddelijke op de juiste wijze en bewust zult kunnen reageren. Maar de visie van God op zijn Schepping zul je niet kunnen omvatten, ook al word je daardoor toch zozeer beroerd, dat je meer en meer los kunt komen van je eigen beperkingen.

Ik bemerk, dat het niet veel scheelt, of ik zit te preken. Toch wilde ik God alleen als uitgangspunt nemen. Vele mensen doen dit ook. Ik moet echter wel proberen een veel gemaakte fout te vermijden, want het is niet voldoende God als uitgangspunt te nemen, wanneer je Hem niet tevens beleeft als je werkelijke bestemming.

Als kastelein heb ik heel wat vreemde uitspraken van mensen gehoord, vele onfatsoenlijke parafrasen horen zingen op bekende en eerzame liederen. Ik heb zelfs een drie zatte studenten een aangepast Te Deum Laudamus horen zingen als lof aan een lichte keukenmeid. Maar juist daardoor werd ik mij er steeds weer van bewust, dat het niet van belang was, waar je vandaan kwam en wat je was, maar dat alleen telde, waar je naar toe wilde.

En waar wil een waard naar toe? Juist, naar goed geld. Wat betekende, dat je moest wachten tot iemand zo dronken was, dat hij je rekening niet meer controleerde, maar gelijktijdig nog niet zat genoeg was om niet te willen betalen. Het kiezen van het juiste ogenblik was een deel van de kunst, die het vak vereiste.

In het leven geldt hetzelfde: je moet het juiste ogenblik weten om met goed gevolg te kunnen ageren en reageren. In het begin dacht ik, dat het met God net zo was. Dus wachten tot God "rijp" was en dan snel even komen voor een extra fooi. Alleen werkte dat niet. Daarop heb ik de zaak omgedraaid en geredeneerd: mogelijk is God zo iets als een kosmische kastelein, die geduldig wacht, tot ik rijp ben om mijn rekening te betalen.

Wanneer ik naar uw wereld en de sferen kijk, lijkt het soms wel, of dit tweede beeld nog het meest juiste is: Ergens in ons werkt op een gegeven ogenblik iets, wat ons duidelijk maakt, dat het nu tijd is om even af te rekenen. En naarmate wij beter beseffen, wat wij geweest zijn, blijkt de rekening, die wij moeten voldoen, redelijker te zijn.

Volgens mij ziet het er naar uit, dat, zowel in uw wereld als in de sferen, mens en geest een hogere prijs moeten betalen voor hun illusies dan voor de feiten.

God is dan ook volgens mij niet iemand, die onze rekening zonder meer voor ons bepaalt. Hij laat het meestal aan onze beleefdheid over. Wij denken dan, dat wij die God kunnen imponeren door veel te geven. Maar imponeren is onmogelijk en krijgen doe je er ook niets voor.

Er bestaat tussen God en schepsel volgens mij maar een enkele juiste en ware relatie. Deze ligt volgens mij in het als schepsel weten, dat je de krachten van God gebruikt en het bewust teruggeven aan het al van die krachten, volgens de zin van de Schepper, zoals jij die beseft.

Ik heb wel eens gedacht, dat het maar goed is, dat God geen koopman is, ook al zijn er heel wat mensen, die verhalen over God verkopen, meer en duurder dan ik ooit veters heb kunnen verkopen, toen ik op uw wereld nog in de handel zat. Door hun optreden denken de mensen vaak, dat God is om te kopen, dat God deugden koopt en betaalt en u voor uw ondeugden laat betalen.

Maar God is geen handelaar, koopt en verkoopt niet. Hij Is. Het is zelfs niet noodzakelijk je aan bepaalde regels te houden of iets te offeren. Het enige wat noodzakelijk is voor een mens, die met God in vrede wil leven, is een eigen besef van die God, zodat in het leven niet alleen jij er bent, of alleen God van belang is, maar God er is en jij er ook bent.

Toch verkondigt men steeds weer: God laat je hier in ellende leven en beloont je daarvoor later. Of, zoals elders: eerst moet je een drietal levens in ellende doorbrengen, daarna mag je nog een keer op aarde leven om anderen te vertellen, dat zij hun ellende geduldig moeten dragen en daarna mag je naar God gaan, die dan je zal vertellen, wat je met dat gedoe zoal verdiend hebt.

En dat zou dan wel eens lelijk tegen kunnen vallen. Je hebt mogelijk je drie levens in ellende innerlijk mopperende en alles afbrekende doorgebracht, ook al heb je uiterlijk alles om Gods wil verdragen, waarna je een leven besteedt met het leren aan anderen, dat het de wil van God is, dat zij in ellende leven en dat het daarom jouw zaak niet is om daarin verandering te brengen, zelfs wanneer je dit zou kunnen. Indien een God koopman zou zijn, zoals ik eens, dan zou ik de prijs voor zoiets wel weten en zeggen: Je kunt in de hemel komen, je krijgt een bromfiets met een toewijzing van één liter benzine per eeuw. Verder zit er in de achterbuurt nog een half geval- len engeltje, daar mag je dan eens in de vijf eeuwen naar toe en voor de rest: laat je niet zien en houd je aan de bevelen van mijn aartsengelen. Want meer is een dergelijk leven werkelijk niet waard. Ik geef in feite nog meer, dan het mij waard is.

Maar naar mijn ervaring is er geen God, die zo handelt. God zegt niet, wat hij je voor je deugden zal geven, maar vraagt je eerder te kiezen uit het al en te nemen, wat je daarvan vrijelijk en zonder voorbehoud kunt aanvaarden.

Ik geloof, dat dit in de gehele kosmos nog het meest bepalend is voor het bestaan, wat kun je aanvaarden? Niet wat je wilt doen of zijn, maar eenvoudig, wat je kunt aanvaarden uit alle mogelijkheden, die er steeds en ondanks alles voor je bestaan. Wat kun je verwerken van de kracht, die steeds rond je is? Wat kun je in jezelf beleven van de krachten, die er in jou bestaan en wat kun je aanvaarden van de vele werelden, waartoe je behoort en waarvan je deel uitmaakt?

Kortom: hoe waar kun je zijn in je kontakt met de kosmos en met God? Je maakt in feite zelf uit, wat je hebt. Iets wat ik trouwens wel eens meer heb gezegd. Er was zelfs iemand, die protesteerde dat hij toch altijd te weinig had. Ik meende, dat hij dan moest leren meer te nemen en te aanvaarden. Op zijn vraag van wie dat dan wel moest zijn, verwees ik naar God. Hij haalde zijn schouder op en sprak: Die staat te ver van mij afDe man was nijdig en teleurgesteld. Hij had liever een ander adres willen hebben om van te nemen, een sociale dienst b.v.

Wat niet wegneemt, dat hij een gebruikelijke menselijke benaderingsfout maakte. God is niet ver, maar ook deel van jou. God is niet buitengewoon, maar een deel van je leven. God is zelfs geen registrator, die boek doet houden over deugden en zonden of openbaringen geeft en je dan met je verwarringen verder rustig rond laat lopen. God is kracht, die er altijd is. Kracht, die je alleen maar tot je wezen behoeft toe te laten om Hem te beleven.

U kijkt allen nu zo ernstig, alsof u denkt: een geestelijk onderwerp en dan over God, daarbij moet je wel ernstig blijven. Maar waarom eigenlijk? U lacht om jonge lammeren, vindt jonge honden en katten vertederend lief en jonge eendjes doen u glimlachen met hun pluizige bedrijvigheid. Om over de rest maar te zwijgen.

Dergelijke dingen zijn dan wel "licht" en laten wel toe te lachen. Maar dit is leven. Dit is ook deel van God, want Hij manifesteert zich ook daarin. Waarom zouden wij van het gehele leven, ook van God, niet genieten zoveel wij kunnen? Waarom zouden wij niet lachen in het leven? Ik meen, dat wij dichterbij God zullen staan, wanneer wij durven lachen in een vreugdige erkenning van al het zijnde en ons zelfs niet schamen soms te schaterlachen, omdat het leven soms zo dwaas kan zijn. Dat brengt ons volgens mij dichterbij de goddelijke werkelijkheid dan alle opgelegde bloedige ernst met alle bezinning op de menselijke zondigheid, veroordeling van de wereld en dergelijke zaken.

Ik zeg u, God is vreugde, maar ook humor, een glimlach. Hij is de liefdevolle aanvaarding, die je doet zeggen, dat het leven soms mooi en prettig kan zijn. Bewonder een mooie bloem, verheug u oover het felle blauw van een zomerhemel, lach om mensen en dieren, die gek doen. Want in dit alles is God.

God aanvaarden betekent het leven aanvaarden en de wereld, zoals die is. Het betekent de blijdschap, de lach, een durven dansen door 't leven.

Durf vrolijk zijn. Wanneer sommige mensen in de bijbel lezen, dat David danste voor de Arke, zien zij in gedachten een gebaard heer in soepjurk enkele plechtstatige schuifelpasjes maken en meer niet. Vergeet dat maar: die oude kon er iets van. De man was voor zijn tijd reeds van rijpere leeftijd, maar wanneer hij danste voor de Arke, leek hij opeens weer een jonge geitebok, vol van vreugde en dwaasheid. Mogelijk danste David officieel om duidelijk te maken, hoe blij hij was met zijn God, maar ik heb zo het vermoeden, dat hij dat minder gedaan zou hebben, wanneer hij het niet ook erg leuk had gevonden om zo te kunnen dansen.

Wanneer je de grenzen wilt laten vervagen tussen je ik en de kracht, die rond je is, moet je niet bang zijn om ook eens wat te dansen in het leven.

Wees vooral niet bang om te lachen en wees niet te bang om de grote gulheid van de schepping, die rond je is, te aanvaarden, wanneer je de mogelijkheid hebt. Ook mensen spreken soms over de noodzaak tot vrome blijdschap. Maar daarvoor voel ik niet zoveel, omdat zij in feite neerkomt op een je verheugen over alles, wat anderen te wachten staat, die niet zo vroom zijn als jijzelf. Wees gewoon blij met al, wat er bestaat.

Wees blij met mensen, die gelukkig zijn. Dan kom je dichterbij een besef van God. Wees blij, wanneer je iets kunt doen om een ander wat minder ongelukkig te doen zijn. Ook dat brengt God duidelijker in je besef en beleven. Aanvaard bewonderend al, wat bestaat: bewondering voor het zijnde is een beroeren van de goddelijke kracht.

En maak van dit alles niet iets bijzonders, want God is zo gewoon, zo deel van alles. God is niet alleen maar in de zonsopgang met al zijn schoonheid, maar ook in de mug, die zo hinderlijk rond u zoemt, dat u minder vrome woorden spreekt en met een krant uw serviesgoed demoleert, omdat u dat rotbeest maar niet kunt raken. Lach dan eens om uzelf en u zult Gods lach weerkaatst voelen in uw wezen. Nogmaals: God is zo gewoon, dat er eenvoudig niets bestaat, waarin Hij niet aanwezig is. Hij is zo bijzonder, dat Hij alles tegelijk is en meer.

Maar dat bijzondere kunnen wij toch niet begrijpen. En zoals een ieder beseft, dat iemand, die één en één niet tot twee op kan tellen, zich niet met hogere wiskunde bezig moet houden, zo zou men moeten beseffen: wie leeft als mens of geest, moet niet proberen het geheel van de schepping te overzien en te begrijpen. Leer eerst maar eens een en een samen te tellen: jezelf en de lichtende kracht buiten je, of jezelf en het innerlijke besef. En laat dat dan eerst maar eens worden tot de besepte 3, die de schepping niet kenbaar, maar wel beleefbaar maakt door het samenstromen van je innerlijk besef, de kracht van God en de innerlijke kracht van je wezen.

Bereik je dit, dan voel je aan, wat God is, maar ook zijn de grenzen weggevallen tussen je besef en andere werelden. Dan beschik je over krachten en toon je een begrip, dat voor je medemensen mogelijk niet te begrijpen valt en toch weet je: ik ben maar een heel gewoon wezen, dat maar een heel klein deel is van de schepping en ben daarmee blij. Dan weet je: God is niets bijzonders en ook ik wil niets bijzonders zijn. Wees eenvoudig de bewuste achtergrond van het goddelijk gebeuren in de schepping. Want als mijn laatste leven mij iets heeft

geleerd is het wel het volgende: een goed koopman moet de bewuste achtergrond zijn voor de behoeften, gedachten en dromen van zijn klanten.

Een mens, die bewustzijn wil verwerven en de kracht en vreugde van het goddelijke zijn wil ervaren binnen de beperkingen van zijn bestaan, moet het ook zo aanpakken. Blijf maar op de achtergrond. Wees geen bron van mooie woorden voor anderen, maar vorm eerder de rust en krachtgevende achtergrond van hun bestaan. Ga glimlachende door het leven, verheug je zoveel mogelijk over al, wat je ziet, draag de vreugde uit, waar je kunt, zo de grens slechtende, die in je besef nog rijst tussen jou en de kracht, waaruit je bestaat.

Dat was het dan wel.

x Onverstaanbare vraag over ascese en meditatie.

- Zie het zo: er zijn mensen, die menen niet te kunnen lopen en daarom een stokje, krukken, of zelfs een rolstoel gebruiken om toch in beweging te kunnen blijven.

Zouden zij echter beseffen, dat het vooral hun eigen denken is, dat het hen onmogelijk maakt zonder steun te lopen, dan zouden zij opeens weer meer zelfstandig kunnen gaan.

Ik spreek hier vanuit mijzelf, maar stel dan ook overtuigd, dat godsdienst, ascese, meditatie enz. alleen maar hulpmiddelen zijn voor die mensen, die hun eigen mogelijkheid om direkt God te beleven en Zijn kracht te ontvangen, nog niet hebben kunnen vinden.

Gelijktijdig vormen volgens mij deze dingen een maskerade van de werkelijkheid, die nodig is voor mensen, die nog niet kunnen aanvaarden, dat God zo gewoon en altijd zo dichtbij is.

Wat niet betekent, dat ik de godsdienst etc. niet eer. Een leuning, waaraan mensen, die niet op eigen benen kunnen staan, of dronken zijn, zich vast kunnen houden, is altijd heel nuttig om ongelukken te voorkomen. En vele mensen, die deze steun boven alles eren en van node hebben, zijn mensen, die eenvoudigweg dronken zijn door het idee, dat zij nu iets bijzonders zijn.

Zolang wij bezig zijn met onze eigen gewichtigheid, zullen wij het eenvoudige leven met God niet kunnen aanvaarden en dus een heel gewichtige methode zoeken, waarin wij dan weer proberen onze eigen gewichtigheid tijdelijk te vergeten en zo contact te krijgen met God, die in feite altijd reeds met ons is.

Denk overigens niet, dat dit een vreemde situatie is. Zelfs de boedda, die volgens mij wel meteen Nirwana had kunnen bereiken, werd een zwerfende bedelpriester, daarna fakir, leerling van filosofen en zelfs hofastroloog. Pas toen hij eindelijk besepte, dat dit alles geen werkelijke waarde bezat, bereikte hij de verlichting.

En waarom liep de prins in het begin weg? Omdat hij het leven de moeite niet waard achtte, zolang er in de wereld ziekte, lijden en dood dreigden. Hij liep daarom weg. Maar indien hij er eenvoudig bij was gaan zitten en had gezegd, het leven is de moeite niet waard, daarom heeft het geen zin te begeren of te vrezen, had hij ook zonder alle tussenfasen zijn voleinding gevonden.

x Lijden en dood zijn niet zo leuk. Moet je je dan op een bepaalde wijze concentreren?

- Helemaal niet, je moet je alleen ondanks alles zoveel mogelijk bezighouden met de goede dingen in het leven.

Iets wat moeilijker lijkt, dan het is. Maar de mens vindt het in vele gevallen gewoon interessanter zich bezig te houden met zijn eigen symptomen en daardoor verplichtingen tegenover anderen af te wijzen. Men meent verkeerdelijk, dat ziekte en lijden je interessanter maken en van vele plichten ontheffen. Kijk maar eens bij een verjaardagsmaal: wanneer de gasten daar eenmaal over hun ziekten beginnen te spreken, draagt een ieder zijn steentje bij en probeert de ellende van de anderen door zijn eigen verhalen te overtreffen. Dit heeft maar een enkel voordeel: wanneer er luisteraars aan tafel zitten, blijft er voor de praters meer over van het dessert...

x Bagatelliseert u b.v. wat er in ziekenhuizen aan de hand is?

- Ik heb contact gehad met ziekenhuizen, waar enkele, die toch zelf niet zonder angst of pijn waren, er de moed in wisten te houden bij hun medepatiënten. Ik zeg niet, dat dergelijke mensen geen pijn hebben. Wel stel ik, dat duidelijk blijkt, dat men voor zich en anderen het leven dragelijker kan maken, wanneer men zich niet zoveel met eigen kwaal bezighoudt en meer aandacht schenkt aan het goede en de lach, die de dag ondanks alles telkenmale weer geeft.

Ik constateer, dat dergelijke mensen van hun pijn en angst minder hinder ondervinden dan anders het geval geweest zou zijn, terwijl dergelijke patienten over krachten beschikken, die zelfs hun verplegers en geneesheren soms met stomheid slaan. Informeert u daarna dan ook maar eens in ziekenhuizen, dan zal men u wel voorbeelden hiervan willen noemen.

Maar ja, de meesten houden zich meer bezig, met hetgeen zij menen te ontberen en datgene, wat men meent ten onrechte te moeten ondergaan - want anderen hebben dat dan toch maar niet - dan met datgene, wat waarlijk leven is in en rond de mens.

U kunt stellen, dat dit moeilijk is. Dat is niet juist, maar het vergt bij de meeste mensen wel een verandering van mentaliteit. De moeilijkheid van de zaak schuilt er dan in, dat men de belangrijkheid van eigen ik, inclusief eigen lijden en eventuele dood op de voorgrond schuift en zich er niet toe kan brengen die terzijde te schuiven om meer met anderen bezig te zijn.

En nu wij toch spreken over de dood. Wat is de dood anders dan een leven, waarin je eindelijk eens geen inkomsterbelasting behoeft te betalen? En lijden is een lichamelijke toestand, die verergert door mentale activiteit, tot de mens een toestand van zelfbeklag bereikt, waarin hij alle energie besteedt aan zijn kwaal inplaats van een gebruik van diezelfde energie om zijn kwaal en lijden te bestrijden of te verminderen. Toch zou men dan zelfs de kracht kunnen vinden om anderen in eigen sterkzijn te doen delen, zodat ook zij hun lijden beter kunnen verwerken en dragen.

Wanneer mensen lijden, hebben zij medelijden met zichzelf en verwachten van de wereld, dat die nog meer medelijden met hun lijden zal tonen, waarop zij er onder lijden, dat niemand voldoende medelijden met hen heeft. Waarop de mens zich bij zichzelf steeds meer beklagt, omdat anderen niet meer willen luisteren naar zijn zelfbeklag. Zo meent men alleen te staan in zijn lijden, tot een soort voortijdige privéhel gedoemd te zijn, terwijl men, door eigen aandacht voor eigen

eigen leed wat af te zwakken, een groot deel van zijn lijden zou kunnen overwinnen en zo, dank zij het contact met de wereld en de goddelijke kracht, dicht bij een levende hemel zou kunnen leven ondanks het lichamelijke lijden.

Dit geldt ook bij kiespijn. En indien dit niet voldoende is voor vrome mensen, geeft de bijbel daarvoor ook een goed recept: Indien een lid u hindert, ruk het uit.

x Kunt u enige verklaring geven voor het lijden van Christus?

- Het wonderlijke hierbij is, dat het een bewust aanvaard lijden was. Voor de mens is het een drama, maar voor Jezus was dit een overwinning. Hoezeer het lichamelijke lijden voor Hem van ondergeschikt belang was moge blijken uit het feit, dat hij de wenende vrouwen troost, dat hij de moordenaar helpt en toespreekt, terwijl hij aan het kruis hangt en dan zelfs zijn moeder en zijn leerlingen troost weet te geven, terwijl hij om gerveving bidt voor degenen, die hem dit alles aandoen.

Uit dit alles blijkt wel, dat hij niet bepaald bezig is met zijn eigen lijden. Dit, ofschoon een paar minuten kruisiging erger zijn dan een weeklang kiespijn. Daardoor overwint Jezus ook de dood: Zijn lijden is een aanloop naar het leven.

x Waarom maakt men het alles dan zo dramatisch? Dat heb ik nooit begrepen.

- Is het wel werkelijk zo dramatisch geweest? Zeker, de mensen hebben er later een exceptioneel drama van gemaakt, omdat zij door het geheel te dramatiseren en zo buiten de normale werkelijkheid te plaatsen, een afstand konden scheppen tussen zich en Jezus en zo zich in eigen ogen konden onttrekken aan het werkelijk en zelve gaan van de weg, die Jezus hun voorgegaan was.

Maar mensen werden in die dagen regelmatig gekruisigd, dat was heel gewoon en kwam elke maand wel enkele malen voor. Mensen werden regelmatig gegeseld en bespot. Dat kwam elke dag wel ergens in het land voor. De aanvaarding van dit alles door Jezus is alleen buitengewoon, omdat hij zich aan dit alles had kunnen onttrekken en wel degelijk wist, wat hij aanvaardde. Hij had de kracht om dit bewust te aanvaarden. Dat is buitengewoon en dramatisch, maar de kruisdood niet.

De mensen hebben echter al snel dit alles uit de tijd, waarin het gebeurde, gelicht en omringd met allerlei gewoeligheden en voorstellingen, zelfs mirakelen erbij verzonnen om er toch a.u.b. een mooi en leerrijk verhaal van te maken.

Maar wat leert Jezus in feite? Hij leert, dat je niet moogt vrezen voor lijden en dood, wanneer je erkent, dat die op je weg liggen. Hij leert, dat je ondanks je lijden altijd de nodige kracht zult vinden en zelfs dan nog anderen zult kunnen troosten, zelfs indien zij minder schijnen te lijden dan jijzelf. Hij maakt met zijn leer en leven zelfs duidelijk, dat een mens hier een kracht kan vinden en leven op ogenblikken, dat een ander alleen maar ondergang denkt te vinden.

x Mij is vroeger geleerd, dat de geestelijke pijnen het ergste waren en culmineerden in de roep: Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?

- Dit is aanvechtbaar. Deze interpretatie stamt uit de itala, die een vertaling is. De oorspronkelijke text was in het aramees en in joods schrift, waarin vocalen niet worden geschreven.

Indien men andere klanken invult, krijgt men een woord, dat met verheven, geroepen, of uitverkoren kan worden vertaald. Gezien het verdere verhaal lijkt verheerlijkt of verheven op zijn minst een even goede vertaling, ook wanneer dit niet strookt met de gangbare interpretatie.

Maar ja, Jezus is een m, the geworden, een legende en voor velen zelfs een broodwinning. De Jezus, die u wordt voorgehouden, is langzaamaan zuiver het product van de geloofsindustrie geworden, compleet met handelsreiziger, die echter dan zendeling of missionaris worden genoemd om het product aan de man te brengen.

Wat men daarbij altijd weer uit het oog schijnt te verliezen, is het feit, dat zelfs volgens de evangeliën Jezus de mensen niet heeft voorgehouden, dat zij op een bepaalde wijze moesten geloven, maar dat zij allereerst op een bepaalde wijze moesten leven.

Wat is het resultaat? Dat vele z.g. christenen een hele hoop leven maken, omdat anderen niet geloven, zoals en wat volgens hen geloofd moet worden. Maar wanneer al die mensen het geloof en de wijze van leven van anderen nu eens zouden geloven en al hun kracht er aan zouden besteden om te leven, zoals Jezus hun geleerd heeft te leven, dan zouden vele problemen wegvallen.

Maar ja, dan zou er geen kerkelijke hiërarchie meer zijn en geen verkondiging van het woord, maar een bewijzen van het Licht en de Macht, die ook in Jezus waren metterdaad. Dan zou men niet meer spreken over de genade en de wil van God, maar zieken genezen en duivelen uitdrijven. Dan zou men niet meer spreken over het lijden, dat de Heer zijn uitverkorenen oplegt om hen te beproeven, maar men zou medemensen troosten en hen de kracht geven, waardoor zij hun lijden zelf zouden kunnen leren dragen.

Zo heeft Jezus geleefd en geleerd, zo heeft hij zelfs zijn volgelingen gezegd, uit te gaan. Maar voor zoiets zijn de meeste christenen bang. Wat ik de christenen overigens niet geheel kwalijk kan nemen, want het vergt meer geloof en vertrouwen, dan te spreken over de wil van God, eventueel aangevuld met: de Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen, de naam des Heren zij gezegend.

Het is veel moeilijker om jezelf te veranderen en ondanks alles steeds weer **kracht en levensvreugde** te vinden, dan in zelfgerechtigde trots tot de medemensen te zeggen: Dit is de wil des Heren, dus je moogt niet mopperen.

Denk nu maar eens aan de oude diakonie, de armenzorg van de christelijke gemeenten. Dominee sprak over het algemeen: wie niet ter kerke komt en hoort op het woord des Heren, kan verrekken. Eerst luisteren naar de verkondiging, dan pas de bedeling ... Jezus vroeg niet: geloof je, denk je, ben je een zondaar of niet. Hij hielp eenvoudig en zelf tot hen, die door allen veracht werden, ging hij zonder verwijt of voorbehoud: "Kom uit uw boom, Zaccheus, want heden wil ik bij U te gast zijn." Van de publieke opinie en het openlijk fatsoen trok Jezus zich kennelijk geen p... aan. Jezus was geen "fatsoenlijk mens", volgens de normen van zijn tijd of andere tijden. Maar dat kunnen de deftige christenen van heden met hun gevoel van meerwaardigheid natuurlijk niet aanvaarden. Daarom drama

inplaats van de werkelijkheid.

Overigens, ik vind toch elke priester en dominee een prima vent, zolang ze maar leven, volgens hetgeen zij anderen verkonden. De meesten echter verkonden, alsof zijzelf daaraan geen deel zouden hebben en dus zelf niet metterdaad achter hun woorden behoeven te staan. Alles, wat in hen opkomt, verkondigen zij, alsof het een directe inspiratie van de H. Geest zou zijn en hoeden alleen hun mond, wanneer de raad van ouderlingen er iets van zegt.

Trouwens, menige pastoor speelt mee met bankiers en anderen om zo zijn zorgen op telossen, maar geeft zijn gelovigen liever de raad het te proberen met een novene voor de H. Maagd of zo, onder het motto: Bidt en alles komt in orde.

Kortom: wanneer er zoveel nadruk op het lijden van Jezus wordt gelegd, voel ik dit als een doekje voor het bloeden. Het lijden is deel van het leven. Maar het leven is belangrijk. En indien anderen lijden en wij zien het, maar doen er niets aan, dan veroorzaken wij mede dit lijden, zijn wij daardoor schuldig tegenover onszelf en onze medemensen.

Wanneer wij trachten anderen onze visie, onze inzichten op te leggen, zonder ons ook maar af te vragen, of wij wel het recht hebben anderen aan ons te binden en ongelukkiger te maken dan zij zijn, zonder ons af te vragen, hoe de ander denkt en leeft, zonder ons af te vragen, of wij deze soms zouden kunnen helpen op eigen wijze gelukkiger en beter te leven, falen wij.

Mensen, die zo denken, maken voor anderen reeds de wereld tot een hel. Christenen hebben andersdenkenden gemarteld "om hun zielen te redden". Maar in feite hebben zij zo, tegen alle regels van Jezus in, een haat gewekt, die blijft voortbestaan tot over het graf.

Christenen hebben met hun rechtzinnigheid het leven van andersdenkenden en zelfs van hun broeders en zusters verwoest in de naam des Heren en hebben de liefde, die God onder de mensen brengt, vaak daarmee zonder pardon vermoord.

Maakt dit alles niet duidelijk, dat men door het dramatiseren van Jezus' lijden zichzelf wil rechtvaardigen, terwijl men de wereld in feite onderwerpt aan alles, wat Jezus door zijn leer en leven heeft bestreden.

Luister, mensen en christenen: Ondanks al uw pretenties weet u niet werkelijk, wat God wil. God, die leeft en is in al het bestaande en daarbuiten. U weet alleen, wat u zelf moet doen: de vreugde, de kracht, de liefde van God uitdragen, waar u maar kunt. Help anderen hun lijden te dragen, wanneer je hen niet kunt helpen om zonder lijden voort te gaan. Maar beroep je niet op het lijden van Jezus, het bloed van het Lam en de Verlossing om anderen te dwingen jouw inzichten voor je waar te maken.

Bedenkt, o vromen, dat het dwingt hen om in te gaan niet stamt van Jezus, maar van Paulus, de apostel, die zijn Heer nimmer persoonlijk heeft gekend.

Ik stel daarom, dat de mens moet leven met zijn innerlijk besef van goed, niet met de leer, die verkondigd wordt door al die heren, die academisch gevormd zijn - een vorm van mentale deformatie - met hun theologische argumenten, die zich

met een schijn van wetenschappelijk verantwoorde redelijkheid steeds weer onttrekken aan de werkelijkheid. Verkondiging heeft alleen zin, wanneer zij voert tot praktijk. Waar het woord de holle echo is van onchristelijke, ja, haatdragende en zelfzuchtige praktijken en zelfverheffing, is die verkondiging zelf de bron van het lijden, dat volgens de verkondigers de heer de mensen oplegt.

Aanvaardt wat je bent en leeft, met alle ongemakken en lasten, probeer toch te lachen, probeer toch iets van de vreugde te vinden en besef, dat god vlak bij je is en dat dit normaal is. Dan zul je ontdekken, dat het lijden in het leven van de mens niet van albeslissend belang is, dat er andere en betere dingen zijn, zodat er voor jou kracht en vreugde kan bestaan, zelfs terwijl je lichaam krepeert.

Dan zul je leren, dat de geest het lichaam kan genezen, wanneer dit nodig is, maar dat die zelfde geest uw geest, met de kracht van God in zich, het lijden soms zal aanvaarden en continueren zonder daarover werkelijk te lijden. Want zelfs het lijden kan een zuivering betekenen, die de grens tussen je ego en de kracht die buiten je is, doet verdwijnen.

O jee, ik heb mij opgewonden. Voor ik ga, wil ik nu alleen nog een korte spreuk plegen: Er zijn vele mensen, die, wanneer iets verkeerd lijkt te gaan, stamelen: ochgottegottegod. Maar wanneer je denk, dat iets werkelijk verkeerd gaat, wees dan even stil en zeg God... God...God, erkennende dat God er is en erkennende, dat je één bent met Hem. Dan is de rest van minder belang en kun je alle dingen aan.

Goeden avond.

(bekort)

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

x Mag een vraag gesteld worden over het onderwerp van zoëven?

- Eigenlijk is het niet aan de orde, maar de spreker van zoëven zal voorlopig wel niet zo vaak kunnen komen: er is in het verre oosten en nabije oosten nogal wat aan de hand, o.m. gaat het over heethoofden, die strategische atoomwapens zouden willen gaan gebruiken en die binnen hun bereik hebben. Dus stelt u de vraag maar aan mij.

x Gesteld werd, dat God zich met kleine dingen niet bezighoudt. Maar b.v. in 1240 stierven 300.000 mensen. Denk aan de 13.000.000 joden van de laatste oorlog. Daar zou God toch in moeten grijpen. Kun je God dan nog zien als Vader?

- Ik wil beginnen met een opmerking, die u mij niet euvel moet duiden: Benadert U God niet uit een zeer menselijk standpunt? Is de belangrijkheid van dood en lijden, door u uitgedrukt in getallen, bij u niet te wijten aan een overschatting van de belangrijkheid van de dood?

Uw vraag impliceert, dat volgens u een echte God in feite moet handelen, oordelen en ingrijpen volgens menselijke normen en zich dient te onderwerpen aan de belangrijkheid van zaken, gezien vanuit een menselijk standpunt.

Maar God is niet de enige, die dood kennelijk onbelangrijk

schijnt te vinden. Menselijke generaals offeren regimenten op om hun doel te bereiken. Dat kost mensen. Handeblieden gaan ook niet voor de ellende van medemensen en zelfs het sterven van die mensen in grote aantallen uit de weg. Kijk maar eens naar Chili als voorbeeld.

Wanneer die generaals winnen en de zakenlieden slagen, zijn zij geniaal in de ogen van hun medemensen en worden door een ieder geeerd voor hun doorzicht in de situatie. Maar voor God schijnt dit niet te gelden.

Is dan voor God de werkelijkheid, de zin van de schepping alleen maar uit te drukken binnen het kader van de menselijke angst voor dood en lijden? Mij schijnt dit onlogisch, zeker wanneer wij spreken over het eeuwige leven en over de kosmos, of de schepping als een geheel.

Waarom zou een korrel zand zich moeten beklagen, omdat haar buur door een golf wordt meegesleurd om misschien mogelijk later elders op een strand te belanden? Verandert daarmee iets aan het wezen van het strand?

Een mens is leven. Maar het leven kan niet vernietigd worden. Een mens lijdt soms, dat is waar. Maar laat ons dan meteen vaststellen, dat lichamelijke pijn een bepaalde grens niet te boven kan gaan. Wanneer de prikkeling van een zenuw een bepaalde signaalsterkte te boven gaat, ontstaat een soort kortsluiting, waarbij de kraag van een neuron niet meer op de beweging van het voorgaande neuron reageert. Er is dan een natuurlijke verdooving ontstaan.

Realiseer u, dat, wanneer een mens in een oorlog door een kogel sterft, hij geen werkelijk lichamelijke pijn gevoelt. Wordt hij alleen getroffen, zo zal hij bij een lichte wond de pijn eerst ervaren na enige minuten, bij een ernstige wordt kan dit oplopen tot bijna een uur. Zelfs dan zal het signaal van de wond nooit de grens van het lichamenlijk draaglijke te boven kunnen gaan.

Ik weet wel, dat het niet prettig is pijn te lijden. Maar je zult nooit meer lichamelijke pijnen lijden, dan je kunt verdragen. Wat daarbij aan emoties ontstaat, als b.v. shock, kan een pijnillusie doen ontstaan, die verder gaat dan dit. Maar de oorzaak is dan de mens, die zich met zijn wond bezig houdt, zijn voorstelling van hetgeen er gebeurd is en mogelijk ook de verontwaardiging, dat het juist hem overkomen is, waardoor de pijn werkelijk voor zijn gevoel, maar nimmer werkelijk ondraaglijk zou kunnen worden.

Pijn en lijden zijn dus wel beperkt. De grootste kwellingen voor een mens zijn van psychische aard en niet fysiek. Houdt men zich met lichamelijke pijn niet voortdurend in gedachten bezig, dan blijkt zij van veel minder betekenis te zijn en zal men soms zelfs de beperkingen, die een wond b.v. oplegt, deels of zelfs geheel kunnen overwinnen. Dit zijn feiten.

Terug naar God. God heeft dus, aangenomen dat Hij dit principe in de schepping heeft ingebouwd, er wel degelijk voor gezorgd, dat geen mens ooit meer te lijden krijgt, dan hij dragen kan. God heeft er voor gezorgd, dat de dood een bijna gelijktijdig ontwaken in een andere toestand van leven betekent.

Voor God is de dood, die u als mens zo belangrijk acht, dus onbelangrijk, vooral omdat in Zijn besef uw leven hier minder in duur is dan de gang van de sluiters van een camera

die op 1/1000 seconde staat afgesteld.

Het zal u duidelijk zijn, dat u, door ondanks dit alles menselijke maatstaven te hanteren, bij de beoordeling van Zijn wezen en werken, het kosmische karakter van die God tekort doet.

Waarom zou b.v. God rechtvaardig moeten zijn volgens de nu geleedende menselijke normen en visie op recht? Men zegt soms, dat God geen geweld wil. Maar kijk naar de schepping en u beseft, dat God wel degelijk geweld heeft geschapen en bewust van alle leven een soort krachtmeting heeft gemaakt. Maar dan wel op een wijze, die vorming en groei betekent, niet dus op een voor de werkelijke persoonlijkheid geldende destructie.

Uit alle dingen kun je overigens zowel nieuwe mogelijkheden en krachten putten als mogelijkheden tot dood en ondergang. Mensen redeneren echter vaak wat vreemd, zodra zij God ergens bij betrekken. De mensen verontreinigen b.v. de oppervlakte wateren steeds meer. Maar de verontreinigers stellen eenvoudig, dat God - of de natuur - dan maar algea of iets dergelijks moet scheppen, die die verontreiniging ongedaan kunnen maken. Indien dergelijke plantjes echter voor het voortbestaan van de mensheid gevaarlijk zouden blijken, noemen zij dit een onrecht en verwerpen zij dezelfde kracht of God, waarop zij zich zoeven nog hebben beroepen.

Kennelijk hebben vele mensen een verkeerd beeld van God. God is er niet voor de mens en zeker niet om evenwichten, die de mens verstoort op een voor mensen onschadelijke, of zelfs winstgevende wijze te herstellen. Dan zou de mens nooit wijzer worden. Het wegvallen van pijn en dood zou eveneens betekenen, dat de mogelijkheid tot beseffen en leren van het menselijk werkelijk ego aanmerkelijk beperkt wordt.

Om te leren, hoe zelf juist te leven en te handelen, zal de mens als eenling zowel als de mensheid als geheel lijden dood en mislukking moeten aanvaarden en ondergaan.

Waarmede ik ingegaan ben op altans een deel van het gestelde probleem. Om het nog eenvoudiger te stellen: Wanneer ouders beslissingen nemen, vinden kinderen die vaak onrechtvaardig, dwaas en onbegrijpelijk. De ouders zeggen dan: ja, maar wij zijn wijzer. Waarom mag God dan niet wijzer zijn dan een mens? Wanneer wij een God poneren en deze op zekere wijze in onszelf als kracht kunnen beleven, betekent dit nog niet, dat die God daarom ook geheel zal beantwoorden aan onze omschrijving, of zich zal richten naar onze normen. Een God, die een feit is, is daardoor nog niet tot een menselijk definieerbaar en voor spelbaar feit geworden.

De grote vergissing, die men steeds weer maakt, is het zich voorstellen van God als een soort supermens. Men doet dit in feite vaak. Wanneer men uitroept: Mijn God is een toornige en wraakzuchtige God, dan spreekt men in feite niet over God, maar over zichzelf.

Wanneer men van God een kracht wil maken, die de mens in een bepaalde richting dwingt, compleet met regels, straffen en beloningen, denkt men volgens mij in menselijke termen en komt Paulus om de hoek kijken met zijn doordrijverige benadering van de verkondiging.

Vergeet men niet, dat een God, die alle dingen schept, licht en duister voortbrengt, leven en dood? Voor hem zijn

slechts een facet van zijn eigen bestaan, verschijningsvormen van zijn wezenlijkheid.

Waarom zou God de mensen dan lijden besparen, zolang die mensen zelf niet het lijden overwinnen? Waarom zou die God een mens beletten onrecht te doen, wanneer die mens geen begrip heeft van werkelijke rechtvaardigheid? De mens zal die zaken moeten leren beseffen.

Eerst een mens, die het leven kan aanvaarden, zoals het is met alle facetten daarvan, zal ook alle facetten van het goddelijke leren aanvaarden. Lijden is een van de onmisbare facetten van het leven. Hoe zou men welbehagen kunnen registreren, wanneer men de tegenstelling niet beseft met lijden en onbehagen? Hoe zal iemand ooit kunnen zeggen, wat licht is, wanneer hij nooit duister gekend heeft?

Bewustzijn is gebaseerd op tegenstellingen. Maar die tegenstellingen, dat dient men wel te beseffen, worden grotendeels door ons bepaald door ons waarnemingsvermogen, onze voorstellingen. Zij zijn geen afzonderlijke delen van de werkelijkheid, maar het resultaat van ons verdelen van de eenheid van zijn zijn in tegenstellingen, omdat wij alleen daardoor tot een definitie van het bestaan kunnen komen.

Ik hoorde u spreken over 13 miljoen joden. Over dit getal zouden wij kunnen strijden. U sprak over 300.000 doden door ziekte, sprak niet over de grote aantallen doden, die soms vallen door natuurgeweld. Beseft dat u met het woord dood in feite alleen zegt, dat die mensen anders zijn gaan leven in een andere wereld. En wie eerlijk is, zal bovendien toe moeten geven, dat de mensen vaak zaken als lijden en dood tot zich trekken. Al is het alleen maar omdat zij door hun wijze van leven en denken een disharmonie met de omgeving of werkingen daarin vormen.

Menselijk gezien kan men stellen, dat de joden ten onrechte zijn vervolgd, bestraft, uitgeroeid. Dat is dan juist. Kosmisch gezien is elke uitroeiing, die bewust geschied, in feite een overbodige daad, die niets verandert, beseft echter, dat de joden zelf niet geheel zonder schuld zijn. Als groep hebben zij zich altijd apart gevoeld, anders, uitverkoren, ondanks alles verheven boven anderen. De disharmonie, die zij zo deden ontstaan, zelfs indien maar enkelen daaraan bewust schuldig waren, sloeg steeds weer terug op de gehele groep, die dan door het milieu werd uitgewezen of afgewezen. De gevolgen zijn een gevolg van de kosmische wetten van evenwicht, niet daarom een zaak, waarin een ingrijpen van God gerechtvaardigd, of zelfs maar menselijk gezien geheel juist zou zijn. Want vergeet niet, er is geen blijvende dood, ervaring brengt lering, uit het een vloeit steeds weer het volgende voort, zodat zelfs het bestaan van de Staat Israel te danken is aan de doden in de concentratiekampen, indien je het eerlijk beziet.

Er is meer nodig om dit alles te verklaren. Maar dit hangt niet samen met uw vraag. De kern van de vraag ligt eigenlijk in de opvatting, dat God alleen maar kan en mag doen, wat de mensen aanvaardbaar en goed vinden. Ik hoop duidelijk gemaakt te hebben, dat dit verkeerd is, wanneer men een werkelijke God verwacht. Voor God ziet alles er anders uit, dan de beperkte mens en geest, zich maar voor kan stellen.

Goeden avond .

(bekort)